

Besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 5 november 2024, nr. 2243616/2319063, tot wijziging van de bijlagen van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 (derde herziening)

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

Gelet op:

- Artikelen 6.39b, vijfde lid, 6.59a, zesde lid en 13.4 van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022;
- Artikelen 6.6, 6.8 en 13.3 van het Delegatiebesluit Omgevingsverordening Noord-Holland 2022.

Besluiten:

ARTIKEL I

De Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 komt te luiden zoals is aangegeven in Bijlage A.

ARTIKEL II

De Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 wordt als volgt gewijzigd:

A

In de Bijlagen II, 7 en 11 wordt 'Bijzonder provinciaal landschap' steeds vervangen door 'Beschermd landschap' en 'BPL' door 'BL'.

B

Afdeling 1 Varend ontgassen en Artikel 1.1 komt te vervallen.

C

Artikel 3.2 Compensatie algemeen van Bijlage 11 Regels Gedeputeerde Staten wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a wordt 'Artikel 6.59, achtste lid' vervangen door 'Artikel 6.59a, vierde lid'.
2. In onderdeel e wordt 'Artikel 6.59, achtste lid' vervangen door 'Artikel 6.59a, vierde lid'.

D

De titel van Afdeling 5 van Bijlage 11 Regels Gedeputeerde Staten komt te luiden:

Afdeling 5 Regionale afspraken nieuwe stedelijke ontwikkelingen

E

Onderdeel a van Artikel 5.2 van Bijlage 11 Regels Gedeputeerde Staten komt te luiden:

a. De afspraken als bedoeld in Artikel 6.13 van de verordening over de ontwikkeling, transformatie en herstructurering van woningbouwlocaties, bestaan uit regionale afspraken en woonakkoorden.

F

Artikel 6.2 De locatie en omvang van de opstelling voor zonne-energie van Bijlage 11 Regels Gedeputeerde Staten wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel b, onder 3, wordt ‘maximaal 25 hectare; met dien verstande dat’ vervangen door ‘maximaal 25 hectare, met dien verstande dat’.
2. Onderdeel d komt als volgt te luiden:
 - d. Het bepaalde in sub a, b en c is niet van toepassing op het oprichten van een of meer opstellingen voor zonne-energie binnen door Provinciale Staten vastgestelde RES-zoekgebieden voor zon of de combinatie wind en zon of op locaties die in gebruik zijn als agrarisch bouwperceel, nutsvoorziening, voor de waterhuishouding, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of infrastructuur voor het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit.

G

Artikel 6.3 Eisen aan de inpassing van de opstelling voor zonne-energie van Bijlage 11 Regels Gedeputeerde Staten wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder verlettering van de onderdelen c tot en met f tot d tot en met g, wordt een onderdeel c ingevoegd, luidende:
 - c. Van het bepaalde in sub a kan eveneens worden afgeweken wanneer sprake is van opstellingen voor zonne-energie in combinatie met een substantiële agrarische functie.
2. In onderdeel g wordt na ‘in gebruik zijn als’ het begrip ‘agrarisch bouwperceel’ ingevoegd.

H

Artikel 6.4 Stimuleringsgebieden zonne-energie van Bijlage 11 Regels Gedeputeerde Staten komt te luiden:

- a. Een aangewezen stimuleringsgebied wordt als werkingsgebied “stimuleringsgebied zonne-energie” opgenomen in de omgevingsverordening.
- b. De aanwijzing voor een stimuleringsgebied vervalt indien binnen drie jaar na aanwijzing van het stimuleringsgebied nog geen omgevingsplan is vastgesteld voor de realisatie van een opstelling voor zonne-energie.

I

In Artikel 6.8 Locatieafweging en Ruimtelijke kwaliteit elektriciteitsstations van Bijlage 11 wordt de verwijzing naar Artikel 6.40a en Artikel 6.40b gewijzigd in Artikel 6.40 en Artikel 6.40a.

J

De toelichting op de regels van Afdeling 6 van Bijlage 11 Regels Gedeputeerde Staten komt als volgt te luiden:

Afdeling 6Algemeen

De Provincie Noord-Holland heeft opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied onder voorwaarden ruimtelijk mogelijk gemaakt in Artikel 6.39a en 6.39b van de omgevingsverordening. Deze artikelen bevatten in het tweede respectievelijk vijfde lid een delegatiebepaling aan Gedeputeerde Staten om nadere regels te stellen over in ieder geval de voorkeursvolgorde en de locatie, omvang en inpassing van opstellingen voor zonne-energie (ook bekend onder de afkorting ‘zon-pv’). Gedeputeerde Staten hebben hieraan uitvoering gegeven met Afdeling 6. Beide regelingen tezamen vormen de ruimtelijke spelregels voor zonneopstellingen in Noord-Holland.

Artikelsgewijze toelichtingArtikel 6.1

In dit artikel wordt het toepassingsbereik van afdeling 6 geregeld. Deze is alleen van toepassing op opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied als bedoeld in Artikel 6.39b, eerste lid van de omgevingsverordening. De termijnstelling uit het eerste lid is niet van toepassing op opstellingen voor zonne-energie in het kader van meervoudig ruimtegebruik als bedoeld in Artikel 6.39b, tweede lid van de omgevingsverordening, te weten opstellingen voor zonne-energie op gronden met een bestemming voor agrarische bouwpercelen, nutsvoorzieningen, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit, of voor infrastructuur voor weg, spoor, water en vliegverkeer.

Artikel 6.2

In dit artikel worden regels gesteld over de locatie en omvang van een opstelling voor zonne-energie. Doel is de karakteristieke openheid van het landschap te behouden, zoveel mogelijk aan te sluiten op de bestaande netinfrastructuur en de economische (agrarische) structuur van het landelijk gebied zo min mogelijk aan te tasten. Een opstelling voor zonne-energie in het landelijk gebied is alleen toegestaan indien deze aan minimaal één zijde aansluit op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint (a). Onder bestaand stedelijk gebied wordt verstaan het bestaand stedelijk gebied zoals gedefinieerd in het Besluit kwaliteit leefomgeving (stedelijk gebied: op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit toegelaten stedenbouwkundig samenstel van bebouwing voor wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel en horeca, en de daarbij behorende openbare of sociaal-culturele voorzieningen en infrastructuur, met uitzondering van stedelijk groen aan de rand van die bebouwing en lintbebouwing langs wegen, waterwegen of waterkeringen).

Sub b en c bepalen de maximaal toegestane omvang van de opstelling. Enerzijds wordt die bepaald door het aantal zijden van de opstelling dat aansluitend is op bestaand stedelijk gebied of bovenlokale infrastructuur (een rijksweg, provinciale weg of spoorweg). Daarbij geldt dat hoe meer een locatie aansluit op bestaand stedelijk gebied of de hiervoor genoemde infrastructuur, hoe groter de omvang van de opstelling mag zijn. Van de genoemde maximaal toegestane omvang kan met maximaal 10% worden afgeweken. Hierbij gaat het om afwijkingen die nodig zijn uit overwegingen van ruimtelijke kwaliteit, zoals bijvoorbeeld veroorzaakt door afwijkende verkavelingspatronen of om te komen tot een betere aansluiting op de omgeving. De afwijkingsmogelijkheid dient dan om een betere landschappelijke inpassing te realiseren. Anderzijds wordt de maximale omvang bepaald door de eisen van ruimtelijke kwaliteit als bedoeld in Paragraaf 6.2.6 van de omgevingsverordening. Deze eisen kunnen de maximaal toegestane omvang beperken. Met andere woorden, het is mogelijk dat de opstelling vanwege de ruimtelijke kwaliteit minder hectare mag omvatten dan op grond van de aansluiting op bestaand stedelijk gebied en infrastructuur geldt. Ruimtelijke kwaliteitseisen kunnen er dus toe leiden dat de omvang van een opstelling voor zonne-energie met maximaal 10% wordt verruimd dan wel dat de omvang wordt beperkt voor zover dat nodig is op grond van het bepaalde in Paragraaf 6.2.6 van de omgevingsverordening. Het bepaalde in sub c voorkomt dat na realisatie van een opstelling voor zonne-energie met de maximale oppervlakte een nieuwe opstelling met de daarbij behorende maximale oppervlakte mogelijk kan worden gemaakt en op die manier de wenselijke maximale oppervlakte op een locatie wordt overschreden. Aansluiting op een reeds bestaande opstelling is wel toegestaan als met de bestaande opstelling de maximale oppervlakte nog niet is bereikt en deze wordt aangevuld tot de maximale oppervlakte als onder sub b. Een gefaseerde realisatie van een opstelling voor zonne-energie tot de maximaal toegestane oppervlakte is dus mogelijk.

Sub d bepaalt dat voornoemde regels niet van toepassing zijn wanneer de locatie binnen een door Provinciale Staten vastgesteld RES-zoekgebied voor zon of een combinatiegebied voor zon en wind ligt of in het geval van meervoudig ruimtegebruik zoals bedoeld in Artikel 6.39b, tweede lid uit de Omgevingsverordening NH2022. Onder genoemde zoekgebieden dient ook te worden verstaan: generieke door Provinciale Staten vastgestelde RES-zoekgebieden waarin onder meer ruimte voor zon-pv geboden kan worden. Hiermee worden de vastgestelde zoekgebieden van de Regionale Energiestrategieën (RES) Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid bedoeld, welke als ‘bevroren’ kaartlaag zijn te raadplegen in de volgende viewer:

https://geoapps.noord-holland.nl/app/res_zoekgebieden/. Deze kan worden aangezet in plaats van de dynamische kaartlaag 'RES actueel' met huidige ontwikkelingen, die in beginsel wordt weergegeven.

Artikel 6.3

In dit artikel worden eisen gesteld aan de inrichting van een opstelling voor zonne-energie (ook bekend onder de afkorting 'zon-pv'). Het artikel heeft als doel de bestaande ruimtelijke en ecologische kwaliteiten van het landelijk gebied op de locatie te behouden en zo mogelijk te versterken. De eisen vormen een aanvulling op het gestelde in Paragraaf 6.2.6 van de omgevingsverordening en de Leidraad voor Landschap en Cultuurhistorie (GS, 10 april 2018), waarin onder meer verwezen wordt naar de Kwaliteitsimpuls Zonneparken (2019).

De hoogte-eis in sub a is gesteld om te borgen dat een opstelling voor zonne-energie de openheid van het landschap ter plaatse niet onevenredig aantast. De technische inrichting van de locatie dient erin te voorzien dat de maximale hoogte van de opstellingen beperkt blijft tot maximaal 1 meter 50 gemeten vanaf het straatpeil van de omliggende openbare wegen.

Sub b regelt voor twee bijzondere situaties een afwijkmogelijkheid van deze hoogte-eis. Er kan worden afgeweken van de maximale hoogte als geregeld in sub a, indien (1) een hogere hoogte ten goede komt aan de ruimtelijke kwaliteit of (2) een hogere hoogte een substantiële meerwaarde voor de fysieke leefomgeving oplevert. Bij de eerste afwijkmogelijkheid moet bijvoorbeeld worden gedacht aan ontwerpen waarbij hoogteverschillen bewust worden ingezet ten behoeve van de landschapsbeleving. Bij de tweede afwijkmogelijkheid kan worden gedacht aan het koppelen van een opstelling voor zonne-energie aan andere opgaven in de fysieke leefomgeving, zoals op het gebied van landbouw (bijvoorbeeld het combineren van zonnepanelen met akkerbouw), biodiversiteit (bijvoorbeeld het combineren van zonnepanelen met natuurontwikkeling) of klimaatadaptatie (bijvoorbeeld het combineren van zonnepanelen met waterberging). Er dient in een omgevingsplan nadrukkelijk onderbouwd te worden waarom de hoogteafwijking noodzakelijk is voor de beoogde functie en waarom deze een substantiële meerwaarde oplevert voor de fysieke leefomgeving. De inzet van grazers ten behoeve van het beheer van de opstelling bijvoorbeeld, vormt op zichzelf genomen onvoldoende 'substantiële meerwaarde voor de fysieke leefomgeving'.

In sub c is geregeld dat er eveneens kan worden afgeweken van de maximale hoogte als geregeld in sub a, wanneer gelet op landschappelijke kwaliteiten sprake is van mogelijkheden voor opstellingen voor zonne-energie in combinatie met een substantiële agrarische functie (bekend onder de afkorting 'agri-pv' of 'agriPV'). Bijvoorbeeld door afwezigheid van een landschappelijke kwaliteit als openheid. Er dient bij agri-pv sprake te zijn van meervoudig ruimtegebruik. Dit betekent dat er op een bepaald perceel een combinatie wordt gemaakt van agrarisch gebruik en zonnepanelen. Bij agri-pv dient er een duidelijke symbiose te zijn tussen gebruik en opbrengst van de grond met betrekking tot oogst en energie. Door middel van agri-pv kan de opbrengst per hectare worden verhoogd. Dus een combinatie van een zonnepark met daarnaast gewassen is geen agri-pv. De onderbouwing voor wat substantieel is, ligt bij de initiatiefnemer. In ieder geval moet de hoofdfunctie van de betrokken locatie landbouw of agrarisch zijn en worden de betrokken percelen ook na aanleg van het zonnepark daadwerkelijk agrarisch gebruikt. Hieraan kan bijvoorbeeld worden gedacht wanneer sprake is van zon-pv boven of tussen kassen, daar waar al kassen staan of landschappelijk inpasbaar zijn binnen

overig geldend beleid (met zon-pv in verschillende dichtheden en transparantieniveaus). Verder kan hieraan gedacht worden bij struiken waaraan fruit groeit of boomgaarden (waarbij zon-pv ook kan beschermen tegen weersinvloeden als onderdeel van een teeltondersteunende constructie). Ook kan worden verkend of andere vormen van agri-pv landschappelijk inpasbaar zijn, zoals combinaties met uitloop-pluimvee of grootvee en/of verplaatsbare opstellingen die slechts voor kortere tijd op een bepaald perceel staan (bijvoorbeeld een jaar, als een soort wisselteelt waarmee energie wordt 'geogst').

Overig beleid blijft uiteraard gewoon van toepassing wanneer verkend wordt of kan worden afgeweken van de maximale hoogte en bepaalt mede of dit mogelijk kan worden gemaakt. Dat geldt overal in landelijk gebied. Zo geldt binnen het provinciale beschermingsregime Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Stelling van Amsterdam wel een maximale hoogte van 1.50 meter (in lijn met het Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies). Een voorstel voor een vorm van agri-pv verandert daar niets aan en maakt dus ook niet de weg vrij voor het loslaten van de hierin geldende maximale hoogte.

In sub d zijn eisen opgenomen ten aanzien van het behoud van de bestaande bodemstructuur. Het is uit oogpunt van de bodemkwaliteit en waterhuishouding onwenselijk dat de ondergrond waarop de opstellingen worden gerealiseerd op enigerlei wijze wordt verhard of verdicht ten behoeve van bouw, ontsluiting, onderhoud of fundering daarvan. Voor Agri-PV mag dit gelezen worden als: niet meer dan absoluut noodzakelijk verharden, wanneer een vorm van (half)verharding voorwaardelijk is voor een het functioneren. Voorts wordt de bodem zoveel mogelijk ecologisch ingericht en beheerd teneinde de bodemkwaliteit en biodiversiteit te bevorderen. Dat wil zeggen het waar mogelijk bedekken van de bodem met extensieve vegetatie zoals kruidenrijk grasland of braakvegetatie (afhankelijk van de lokale bodemomstandigheden en doelsoorten) in combinatie met een extensief beheer. In aansluiting hierop dient naar minimaal 25% onbedekt oppervlak van het projectgebied tussen de pv-panelen te worden gestreefd (van bovenaf gezien).

In sub e zijn eisen opgenomen ten aanzien van de inrichting en het beheer van de terreinafscherming en rand van de opstelling van zonne-energie. Om de schade voor landschap en natuur tot een minimum te beperken en zo mogelijk positieve effecten te sorteren wordt als eis gesteld dat de terreinafscherming en rand van de zonne-energieopstelling zoveel mogelijk ecologisch worden ingericht en beheerd. Daarbij gaat het om het realiseren van een ecologische rand, aangepast op de lokale doelsoorten en ruimtelijke situatie (bijvoorbeeld met kruidenrijk grasland, braakvegetatie, struweel, hagen of sloten) en een passeerbaarheid van het hekwerk voor kleine zoogdieren, reptielen en amfibieën, maar ondoordringbaarheid voor grote predatoren.

Sub f bepaalt dat er een afstand van minimaal 50 meter moet zijn tussen woonbebouwing en de rand van de opstelling voor zonne-energie, in het geval een locatie aan één of meer zijden aansluitend is op woonbebouwing. Deze eis dient om een acceptabele zichtafstand te garanderen ten behoeve van het woongenot.

Sub g bepaalt dat voornoemde regels niet van toepassing zijn in het geval van meervoudig ruimtegebruik zoals bedoeld in Artikel 6.39b, tweede lid uit de Omgevingsverordening NH2022.

Artikel 6.4

De mogelijkheid om af te wijken van het gestelde in Artikel 6.2 middels het door Gedeputeerde Staten laten aanwijzen van een nieuw stimuleringsgebied is vervallen. Eerder aangewezen stimuleringsgebieden worden gerespecteerd. Deze liggen overigens allemaal binnen RES-zoekgebieden voor zon of de combinatie wind en zon. Daarbinnen kan nu op basis van de bepalingen in Artikel 6.2 sub d worden afgeweken van de bepalingen in sub a, b en c. Dit draagt bij aan voorspelbaarheid en de provincie geeft hiermee ook een onderscheidende status aan genoemde RES-zoekgebieden. De termijnstelling in artikel 6.4 sub b geldt ook voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na publicatie in het Provinciaal Blad.

Haarlem, 5 november 2024

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.T.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris